

ZIPA

ZORGSCHAKEL
ILLEGALE MIDDELEN - EPA

Een project van:

GGZ NETWERK HALLE-VILVOORDE

www.savha.be/ZIPA

Een korte introductie

Inhoud van deze presentatie:

1. Projectopzet – bestaansreden van ZIPA
2. Wat is ZIPA?
3. Samenstelling van het team
4. Onze partners
5. Doelgroep
6. Aanbod van ZIPA: aanmelding & aanpak
7. FAQ
8. Het eerste jaar van ZIPA: cijfers & uitleg

Projectopzet

- **Eind 2023:** oproep van de overheid
- Toename van zorgvragen bij personen die illegale drugs gebruiken
- Onvoldoende toegang tot reguliere zorg
- Doelstelling vanuit de projectoproep:

“Het doel van de projecten is het opmaken (of versterken) van een zorgtraject voor personen met een primaire diagnose van zware en/of chronische mentale aandoening(en) die rechtstreeks verband houdt/houden met hun gebruik van illegale drugs, en die niet of onvoldoende behandeld worden in de ‘reguliere’ psychiatrie (i.e. psychiatrie zonder specialisatie in de behandeling van deze doelgroep).”

Wat is ZIPA?

- Zorgschakel illegale middelen – psychiatrische aandoeningen
- Samenwerking tussen P.Z. Sint-Alexius & De Spiegel
- Mobiel team met expertise
- Doel:
  - Zorgaanbod vergroten & treatment gap verkleinen
  - Zorgen voor meer zorgcontinuïteit

Samenstelling van het team

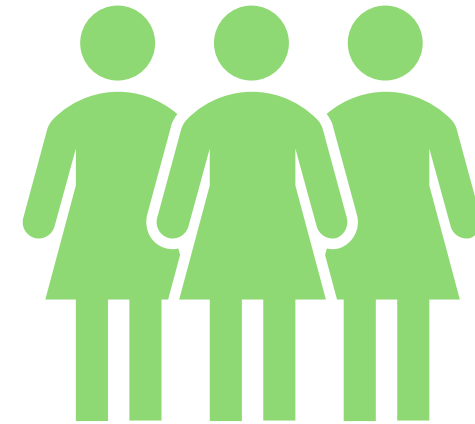
- Projectcoördinator: Yannick De Roeck
- Teamcoördinator: Elena De Feyter
- Psychiater: Dr. Johannes Maebe
- Psycholoog: Zoë Beatse
- Trajectbegeleider: Karla Dierickx
- Een ervaringsdeskundige is ook werkzaam binnen ZIPA

Onze partners binnen Halle-Vilvoorde

- **PZ Sint-Alexius:** HIC - SPPiT - Avicenna - Erasmus
  - **Azorg Asse:** MCT Pharos Asse - PAAZ Asse
  - **UZ Brussel:** MCT Pharos Jette - PAAZ Jette
  - **AZ Sint-Maria Halle:** PAAZ Halle
  - **AZ Jan-Portaels Vilvoorde:** PAAZ Vilvoorde
  - **De Spiegel:** Ambulante drugzorg
  - **MSOC Vilvoorde**
  - **Beschut Wonen**
- Andere diensten kunnen vrijblijvend info en advies vragen via algemeen e-mailadres

Doelgroep van ZIPA

- Volwassenen vanaf **18 jaar**
- Verblijvend binnen de **regio** van het **netwerk SaVHA?!**
  - met een ernstige psychiatrische problematiek (=EPA)
  - die rechtstreeks verband houdt met het **gebruik van illegale middelen**
  - die nood hebben aan psychiatrische zorg

Hoe verloopt een traject bij ZIPA?

1. Aanmelding via e-mailadres: zipa@despiegel.org (liefst zo vroeg mogelijk in het traject)
2. Telefonische uitdieping
3. Intakegesprek of multidisciplinaire bespreking
4. Indicatiestelling op het teamoverleg
5. Afhankelijk van de zorgvraag en noden wordt onze **aanpak** bepaald

Onze aanpak

- Casemanagement onder de vorm van:
  - Co-begeleiding
  - Trajectbegeleiding
- Expertise bieden d.m.v. van info en vorming (op casusniveau)

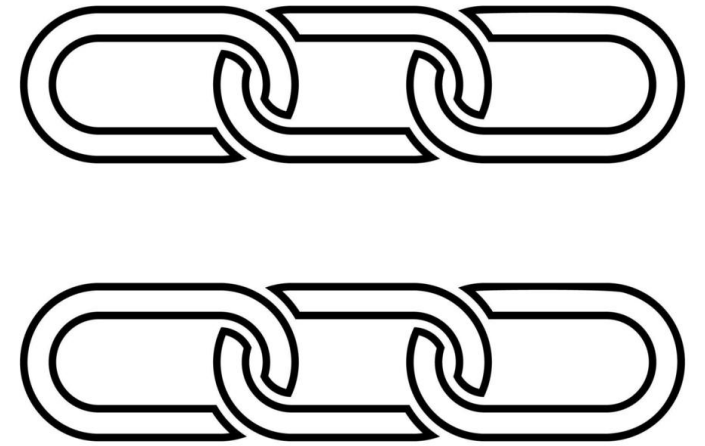
Onze aanpak

- Co-begeleiding
  - Samenwerken met de behandelaar (= tandemwerking)
  - Extra ondersteuning en expertise bieden
  - Frequentie, intensiteit en duur in overleg met behandelaar en cliënt
  - Focus op het tijdelijk mee begeleiden van de cliënt + ondersteunen van de behandelaar.

Onze aanpak

- Trajectbegeleiding
  - Opvolgen van de cliënt in hun (thuis)context ter overbrugging van
  - Focus op zorgcontinuïteit (=schakelfunctie)
  - Motiverend werken richting vervolgzorg
  - Drempelverlagend werken
  - Betrekken van informeel & professioneel netwerk

Onze aanpak

Expertise onder de vorm van **info** en **vorming** (op casusniveau)

Ondersteuning door sensibilisering, coaching, overdracht, expertise en advies

Visie ontwikkeling: mogelijkheid om aan te sluiten op vergaderingen, nadenken over aanpak.

Casusgebonden advies: aansluiten bij zorgoverleg, cliëntenbespreking,...

Waar streven we naar?

- Aanspreekpunt zijn binnen ons zorglandschap rond deze doelgroep
- Vraag gestuurde tandemwerking met externe diensten
- Zorgcontinuïteit tussen behandelingen
- Contextsensitiviteit: familie en naasten zoveel mogelijk betrekken op maat van de cliënt.

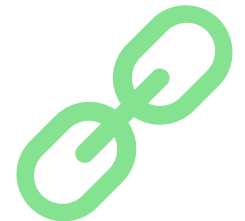
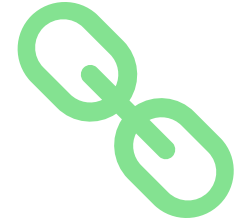
Wat doen we...

Wel

- Ondersteunen
- Deelnemen zorgoverleg
- Netwerkondersteuning
- Aanspreekpunt/schakel cliënt, omgeving, netwerk

Niet

- Behandelen
- Organiseren zorgoverleg
- Netwerk opbouw/installeren
- Spilfiguur zijn binnen het netwerk

FAQ

- **Kunnen cliënten met medicatie (opiaten, benzo's,..) ook bij ons terecht?**

Misbruik of afhankelijkheid van opiaten wel, met uitzondering van benzodiazepines.

- **Volgen we mensen met een juridisch statuut?**

We kijken naar de mens en includeren op basis van problematiek. De aanwezigheid al dan niet van juridisch statuut en of GO maatregel zijn geen exclusiecriteria. We kijken voornamelijk naar de vrijwilligheid van de cliënt. We nemen geen verantwoordelijkheid op in het kader van juridische voorwaarden en/of nazorgtrajecten.

- **In welke mate blijven we betrokken na stop begeleiding PAAZ of MCT?**

We blijven betrokken in het kader van focus op zorgcontinuïteit. D.w.z. dat we geen behandelaar zijn en dus niet verantwoordelijk zijn voor het garanderen van behandeling. Wel ondersteunen we de bestaande zorg en geven advies omtrent mogelijkheden tot zorguitbreiding. Tijdens mogelijke wachttijden van behandelaars trachten wij wel voor een zekere continuïteit te zorgen, door een aanspreekpunt te zijn voor zowel cliënt als netwerk. Dit steeds zo lang er sprake is van vooruitzicht op zorg. Ook gaan wij aan de cliënt, een maand na de co-begeleiding met een MCT of PAAZ, een gesprek aanbieden om in kaart te brengen waar hij/zij tegenaan loopt om zo bepaalde hiaten binnen de zorgverlening te identificeren.

- **Betrekken wij het netwerk?**

Wij zijn niet diegenen die het netwerk opbouwen, we ondersteunen hierbij wel. Concreet wil dit zeggen dat we de verschillende suggesties doen aan verwijzer en cliënt. Dit kan in verschillende vormen afhankelijk van de noden.

FAQ

- **Wat als alcohol op de voorgrond staat , maar er occasioneel gebruik is van illegale middelen?**

In dit geval proberen duidelijk te stellen welke functie het gebruik van illegale middelen heeft en hoe dit verband houdt met de psychiatrische problematiek van de cliënt.

- **Wat als er enkel een intake gepland is na opname, maar nog geen vast vervolgtraject?**

Af te stemmen met verwijzer en reeds betrokken hulpverlening. Indien nodig kan er worden aangesloten bij het intakegesprek. Cliënt moet echter zelf daar geraken. Als na intake blijkt dat er toch geen vervolgtraject wordt aangegaan, maar cliënt(e) blijft gemotiveerd, zoeken we mee naar alternatieven.

FAQ

Wat met zorgmijders?

We kunnen zelf geen onderdeel uitmaken van gedwongen hulpverlening. Wel kan ingezet worden op motiverend werken door outreach en inzet ervaringsdeskundigheid.

Wat met agressie?

Risico op agressie (incidenten in het verleden,...) wordt bij aanmelding afgetoetst. De afspraken dienen op een veilige manier te kunnen plaatsvinden. Indien nodig kunnen er hieromtrent extra individuele afspraken gemaakt worden.

Anderstaligheid?

Inclusie. We verlenen een zo goed mogelijke zorg aan anderstaligen, maar verwachten op onze beurt evengoed respect voor beperkingen op gebied van onze talenkennis.

Wat met minderjarigen?

Individueel te bekijken bij aanmelding, We verwijzen standaard door naar het crisismeldpunt –18 jaar en indien daaruit geen aanbod komt, kunnen wij alsnog de vraag herbekijken.

ZIPA – het eerste jaar in cijfers

- 130 aanmeldingen van diverse organisaties
- Aantal aanmeldingen in stijgende lijn
- Momenteel 38 actieve begeleidingen
- Meeste aanmeldingen komen vanuit de PAAZ'en en De Spiegel
- Algemene feedback: positieve ervaringen in samenwerking met ZIPA

Bedankt voor uw aandacht!

Aanmelden/vragen stellen kan via:
zipa@despiegel.org

ZIPA
ZORGSCHELKEL
ILLEGALE MIDDELEN - EPA

Een project van:

GGZ NETWERK HALLE-VILVOORDE

WWW.SAVHA.BE/ZIPA